

เฉลยใบงานที่ 1.2 เรื่อง การวิเคราะห์ประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนศึกษาบัตรความรู้ที่ 2 แล้ววิเคราะห์และตอบคำถามต่อไปนี้ให้สมบูรณ์ที่สุด หรือ สามารถเข้าถึงได้ที่ <https://1th.me/C5ZiH>

คำถาม นักเรียนสรุปพร้อมอธิบายการปกครองส่วนภูมิภาค “มณฑลเพ็ชรบูรณ์”

แนวคำตอบ

เมื่อ พ.ศ. 2435 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงได้ทำการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินโดยมีกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงเป็นเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ได้ทำการจัดระเบียบการปกครองส่วนภูมิภาคเสียใหม่ โดยรวบรวมหัวเมืองสำคัญตามชายแดนของประเทศจัดตั้งเป็นเขตการปกครองขนาดใหญ่ขึ้นมาเรียกว่า “มณฑล” ในมณฑลจะแบ่งการปกครองย่อยลงไปเป็น เมือง อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน ตามลำดับ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการจัดการให้ระบบการบริหารราชการได้เข้าไปครอบคลุมทั่วถึงในทุกพื้นที่ของประเทศ และเป็นการจัดการปัญหาเหตุการณ์ตามชายแดนต่างๆ อันเป็นภัยที่คุกคามจากภายนอกประเทศ

ได้มีการตั้งมณฑลทั้งหมด 6 มณฑล คือ มณฑลลาวเฉียง มณฑลลาวพวน มณฑลลาวกาว มณฑลเขมร มณฑลลาวกลางและมณฑลภูเก็จ โดยแต่ละแห่งจะมีข้าหลวงเทศาภิบาล อันเป็นข้าราชการระดับสูงเป็นผู้ไปปฏิบัติราชการบริหารงาน ซึ่งในช่วงนั้น เมืองหล่มสักดี อำเภอหล่มเก่า อำเภอวังสะพุง ได้ไปขึ้นอยู่กับมณฑลลาวพวน ส่วนเมืองเพ็ชรบูรณ์ เมืองวิเชียร ไปขึ้นกับมณฑลลาวกลาง

ในปี พ.ศ. 2442 ได้มีการประกาศจัดตั้งมณฑลเพ็ชรบูรณ์เป็นอิสระขึ้น ด้วยเหตุผลความสำคัญทางการเมือง ความมั่นคงของประเทศ เพราะในช่วงนั้น ฝรั่งเศส ได้ล่าอาณานิคมยึดครองดินแดนประเทศลาวมาเกือบทั้งหมดแล้ว กำลังจะคืบคลานข้ามแม่น้ำโขงเข้ามายึดดินแดนในฝั่งไทย จึงประกาศจัดตั้งมณฑลเพ็ชรบูรณ์ขึ้น เพื่อจะได้มีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่คอยดูแลรักษาเขตแดนและบริหารราชการ อีกทั้งการควบคุมสั่งการบริหารงานจากมณฑลอื่นนั้น จะเป็นการไม่สะดวก ไม่ทันเหตุการณ์ เพราะสภาพภูมิประเทศของเพชรบูรณ์ห่างไกลจากมณฑลอื่นๆ มาก เดินทางลำบาก มีภูเขาล้อมรอบ มีป่าชุกชุม

การจัดตั้งมณฑลเพ็ชรบูรณ์ ได้โอนเมืองหล่มสักดี ซึ่งรวมทั้ง อำเภอหล่มเก่า อำเภอวังสะพุง มาขึ้นกับมณฑลเพ็ชรบูรณ์ ยุบเมืองวิเชียรเป็นอำเภอ และโอนอำเภอบัวชุม อำเภอชัยบาดาล มาขึ้นกับเมืองเพ็ชรบูรณ์ ฉะนั้น มณฑลเพ็ชรบูรณ์ยุคแรกจึงประกอบด้วย 2 เมืองคือ เมืองหล่มสักดีกับเมืองเพ็ชรบูรณ์ และรวมกับอีก 5 อำเภอคือ หล่มเก่า วังสะพุง วิเชียร บัวชุมและชัยบาดาล เป็น 7 อำเภอ

แบบประเมินคะแนน

เกณฑ์การประเมิน		สรุปผลการประเมิน	
การคิดวิเคราะห์ 6 คะแนน (.....)	ความคิดสร้างสรรค์ 4 คะแนน (.....)	() ระดับเยี่ยม 9-10 คะแนน () ระดับดี 7-8 คะแนน () ระดับพอใช้ 5-6 คะแนน () ระดับปรับปรุง 0-4 คะแนน	ลงชื่อผู้ประเมิน (นายมิตรสัน ดวงธรรม)